

SENATUL ROMÂNIEI

Domnului Secretar General Constantin Dan VASILIU

Stimate Domnule Secretar General

Urmare adresei Dumneavoastra nr.B436 din 4.09.2007, vă transmitem, alăturat, avizul Consiliului Legislativ referitor la propunerea legislativă pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.381/5.09.2007

436 6.09.2007

504 6.09.2007

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru alegerea
Camerei Deputaților și Senatului**

Analizând **propunerea legislativă pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B436 din 4.09.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare crearea cadrului juridic general pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului prin introducerea votului în cadrul colegiilor uninominale.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) și h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că alte două propuneri legislative cu același obiect de reglementare, au fost transmise spre avizare Consiliului Legislativ cu adresa Senatului nr.B354, respectiv B356, ambele din 28.06.2007, pentru care s-au emis avizele 1013 și, respectiv 1014 din 27.07.2007.

Fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate, semnalăm următoarele:

2. Având în vedere că, potrivit art.74 alin.(4) din Constituția României, republicată, deputații și senatorii pot prezenta propuneri

legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi, este necesar ca în titlu expresia „Propunerea legislativă” să fie înlocuită prin cuvântul „Lege”.

3. Pentru respectarea uzanței în redactarea actelor normative, recomandăm ca **titlurile capitolelor** să fie redactate după următorul exemplu:

„CAPITOLUL I
Dispoziții generale”

4. Deoarece potrivit art.45 alin.(5) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, numai la coduri și la legi de mare întindere articolele sunt prevăzute cu denumiri marginale, exprimând sintetic obiectul lor, recomandăm eliminarea denumirii articolelor, mai ales că unele dintre ele se confundă cu denumirea capitolelor sau a secțiunilor. În aceste condiții, textele vor fi redactate pe același aliniament cu articolele care le marchează.

5. La partea introductivă a **art.2**, pentru acuratețea exprimării normative, recomandăm reformularea textului, astfel:

„Art.2. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:”.

În cadrul acestui articol, pentru respectarea prevederilor art.47 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, enumerările trebuie identificate prin utilizarea literelor alfabetului, nu prin liniuțe, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

6. Având în vedere că, potrivit art.46 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, în situația în care un articol are două sau mai multe alineate, acestea se numerotează la începutul fiecăruia cu cifre arabe cuprinse între paranteze, este necesar ca în cuprinsul proiectului alineatele să fie astfel marcate. Observația este valabilă atât pentru marcarea alineatelor din cuprinsul articolelor, cât și pentru alineatele articolelor la care se face trimitere în cadrul textelor.

7. La **art.5 alin.(1)**, pentru rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „conform art.11”, cu sintagma „**potrivit** prevederilor art.11”.

8. La **art.7 alin.(1)**, propunem înlocuirea expresiei „Anunțarea publică” cu sintagma „Aducerea la cunoștință publică”, mai adecvată

în context, iar expresia „Hotărârii de Guvern” trebuie redată sub forma „hotărârii Guvernului”.

9. La **art.9**, sugerăm ca textul **alin.(1)** să se regăsească în cadrul art.2 rezervat semnificației termenilor utilizați de lege, iar în cazul în care se dorește păstrarea denumirii marginale a articolelor, art.9 să aibă ca denumire „Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale”.

La **alin.(11)** norma de trimitere este greșită, întrucât art.35 alin.(2) se referă la semnele electorale, fără legătură cu aspectele reglementate în cuprinsul art.9.

10. Pentru un spor de rigoare normativă, la **art.10** propunem ca textul să utilizeze sintagma „o **circumscripție** în municipiul București și o circumscripție separată ...”.

11. La **art.11 alin.(1)**, semnalăm că din eroare ultimul text este marcat cu litera a) în loc de lit.d).

În textul devenit **lit.d)**, cuvântul „menționat” trebuie înlocuit cu termenul „prevăzut”.

La **alin.(2) lit.e)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea termenului „granițele” prin expresia „limitele administrativ-teritoriale”, iar la **lit.f)**, expresia „hotărâre de Guvern” se va reda sub forma „hotărâre a Guvernului”.

Totodată, pentru corelare cu textele la care se face trimitere și pentru un spor de rigoare în redactare, propunem înlocuirea expresiei „modificată ulterior” prin cuvântul „actualizată”.

12. La **art.12** ultimul text trebuie marcat ca **alin.(3)**. În cuprinsul acestui text, pentru accentuarea caracterului imperativ al normei, este necesară înlocuirea expresiei „va fi efectuată”, cu expresia „se face”.

13. La **art.13**, semnalăm că textele propuse pentru art.13 nu sunt marcate ca alineate, astfel cum s-a procedat în tot cuprinsul proiectului.

14. La **art.15 alin.(1) lit.d)**, textul trebuie să debuteze cu expresia „face publicațiile și afișările”, fiind vorba despre Biroul Electoral Central, iar la **lit.m)** trebuie să se redea denumirea completă a editorialului oficial, respectiv „Monitorul Oficial al României”.

În ceea ce privește definirea fraudei electorale propusă la **alin.(4)**, sugerăm ca textul să fie inserat în cuprinsul art.2 rezervat definirii termenilor utilizați de lege.

Tot la **alin.(4)**, sugerăm corelarea cu norma prevăzută la **alin.(1) lit.g)**, astfel încât și această situație să se regăsească în definiția de la actualul **alin.(4)**.

15. La **art.16 alin.(5)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea sintagmei „se face aplicând în mod corespunzător prevederile de la art.14 alin.3-6”, cu sintagma „se face potrivit prevederilor art.14 alin.(3) - (6)”. Observația este valabilă și pentru **alin.(6)**.

Totodată este necesar ca cele 4 texte ale **alin.(7)** să fie marcate ca alineate, întrucât exprimă ipoteze juridice distincte. În acest caz, art.16 va avea 10 alineate.

16. Pentru unitate în redactarea **art.17**, este necesar ca textele propuse la **alin.(1) lit.c)** și **alin.(2) lit.g)**, să debuteze cu sintagma „comunică Biroului Electoral Central, în termen de 24 de ore”.

Totodată, **alin.(2) lit.g)** trebuie să facă trimitere la **alin.(1) lit.c)**, nu la „punctul c)”.

De asemenea, la **alin.(1) lit.j)**, textul nu constituie o atribuție a biroului electoral de circumscripție, în sensul celor enumerate anterior, motiv pentru care acesta trebuie să constituie un **alineat distinct**, marcat ca **alin.(2)**. Observația este valabilă și pentru **alin.(2) lit.h)** din cadrul aceluiași articol.

Semnalăm și faptul că **alin.(1) și (2)** ale art.17 ar fi trebuit să constituie articole distincte, deoarece se referă la două structuri cu atribuții separate.

17. La **art.18 alin.(1) lit.b)**, în corelare cu cele prevăzute la **lit.a)**, propunem ca textul să înceapă tot cu expresia „în localitățile”.

18. Întrucât formularea „alineatul precedent” nu este recomandată de normele de tehnică legislativă, la **art.19 alin.(3) și (5)** este necesară înlocuirea acesteia cu o normă de trimitere la **alin.(2)**, respectiv, la **alin.(4)**. Observația este valabilă și pentru toate situațiile din proiect, urmând a se identifica alineatele la care trebuie să se facă trimitere.

La **alin.(8), (9) și (10)**, propunem ca textul să debuteze prin expresia „În termen de ...”.

Totodată, semnalăm că **alin.(9)** cuprinde două texte care trebuie marcate ca alineate distincte, situație în care actualele **alin.(10) și (11)** vor fi renumerotate.

De asemenea, menționăm că nu este recomandat ca cele două texte nemarcate din cuprinsul alin.(9) să debuteze cu aceeași expresie, respectiv „Cu această ocazie”, motiv pentru care este necesară reformularea acestora.

La **alin.(11)**, sugerăm ca termenul „acreditări” să fie înlocuit prin „însărcinări” sau „atribuții”.

Având în vedere normele de tehnică legislativă, potrivit cărora nu se face trimitere la o normă care este la rândul ei normă de trimitere, supunem atenției inițiatorilor să revadă dispoziția de trimitere din cuprinsul alin.(9), întrucât art.16 alin.(5) face și el trimitere la art.14 alin.(3) și (6).

19. Pentru unitate în redactarea **art.20**, textul de la **lit.i)** trebuie să debuteze cu expresia „eliberează, la cererea observatorilor”.

20. La **Capitolul IV** este omisă secțiunea 1, motiv pentru care propunem următoarea redactare:

„Capitolul IV
Registrul electoral, listele electorale și cărțile de alegător
Secțiunea 1
Registrul electoral”

Totodată, titlurile celorlalte secțiuni trebuie redactate după următorul model:

„Secțiunea a 2-a
Listele electorale”

21. Având în vedere că proiectul cuprinde un articol distinct, art.2 rezervat definițiilor, ar fi indicat ca textul **art.22 alin.(1)** referitor la registrul electoral să fie inserat în cadrul acestuia. Pe cale de consecință, celelalte alineate urmează a fi renumerotate.

Cu privire la definiție, sugerăm să se reanalizeze soluția privind renunțarea la dreptul de vot, avându-se în vedere că acesta este un drept fundamental.

În aceste condiții, cetățeanul nu poate renunța la un drept fundamental, ci doar la exercitarea acestuia care se manifestă prin ne reprezentarea la vot.

În acest context, este necesară și reanalizarea alin.(2), în raport de dispozițiile art.36 din Constituție privind dreptul de vot.

Totodată, semnalăm că definiția ar trebui să aibă în vedere în special persoanele care și-au pierdut dreptul de vot (art.23 alin.(1) - (3)) și nu pe cele care nu vor să și-l exercite.

La **alin.(3)**, sugerăm să se aibă în vedere în mod distinct și sectoarele municipiului București.

La **alin.(4)**, este necesară o dispoziție specială referitoare la municipiul București.

La actualul **alin.(5)** trebuie redată denumirea completă a instituției, respectiv Autoritatea Electorală Permanentă, iar la **alin.(6)** textele redată cu liniuțe trebuie scrise fie succesiv, fie marcate cu litere mici ale alfabetului. Observația este valabilă și pentru **art.43 alin.(1)**.

22. Având în vedere obiectul **art.23**, textul de la **alin.(1)** trebuie să se refere la registrul electoral, nu la „lista electorală permanentă”.

La **alin.(4)**, pentru un plus de rigoare normativă este necesar să se precizeze în ce condiții se poate cere reînscriserea în registrul electoral.

23. La **art.24 alin.(3)**, norma se referă în mod greșit la „biroul electoral al Autorității Electorale Permanente”.

24. La **art.26 alin.(1)**, pentru un plus de rigoare normativă propunem ca textul să se refere la „primarul comunei, orașului sau municipiului, ori al sectorului municipiului București, după caz” nu la „primarul localității”.

La **alin.(10)** textul trebuie să se refere la secretarul unității administrativ-teritoriale, nu la „secretarul Consiliul local”.

25. La **art.27 alin.(3)**, sugerăm reformularea textului în sensul ca întâmpinările să fie soluționate „de biroul electoral, prin hotărâre”, nu de „membrii acestuia” prin vot.

26. La **art.28 alin.(5)**, propunem eliminarea termenului „permanentă” din expresia „colaborare permanentă”, care nu este necesar.

27. La **art.29 alin.(13)**, din finalul textului, trebuie eliminată, ca superfluă expresia „al prezentului articol”.

La **alin.(14)**, norma de trimitere la textul constituțional este greșită, deoarece art.35 reglementează „Dreptul la mediu sănătos”, condițiile pentru a fi ales fiind prevăzute în cadrul art.37 din Legea fundamentală.

La **alin.(15)** este necesară înlocuirea expresiei „descentralizate în aceste unități” cu expresia „deconcentrate în aceste unități administrativ-teritoriale”.

Textele propuse în cadrul **alin.(16)** trebuie marcate ca alineate distincte, art.29 urmând a avea 20 de alineate.

În cuprinsul ultimului text, devenit alin.(20), expresia „ale prezentului articol” trebuie eliminată, ca fiind de prisos.

28. La **art.36 alin.(1)**, este necesară eliminarea sintagmei finale „Pe ștampilele de vot se va inscripționa cuvântul „VOTAT”, scris cu majuscule”, deoarece un text cu redactare similară constituie alin.(2) al aceluiași articol.

29. La **art.41 alin.(2)**, pentru accentuarea caracterului imperativ al normei, propunem înlocuirea sintagmei „se vor asigura” cu expresia „se asigură”.

30. La **art.42 alin.(2)**, pentru un spor de rigoare în redactare, propunem înlocuirea conjuncției „Dacă” cu expresia „În situația în care”, mai adecvată în context.

Propunerea este valabilă și pentru textele de la **lit.b)** și **d)** din cuprinsul **alin.(14)** al **art.48**.

La **alin.(18)**, pentru ca norma să fie completă, este necesar să se înlocuiască expresia „din membri biroului” cu expresia „din numărul membrilor biroului”.

La **alin.(25)**, expresia „În situațiile de la alin.24” propunem să fie redată sub forma „În situațiile prevăzute la alin.(24)”.

31. La **art.43 alin.(3)**, sugerăm reanalizarea soluției de a se adresa contestația tot autorității împotriva căreia este îndreptată.

32. La **art.45 alin.(6)**, sugerăm înlocuirea expresiei „pe rând” prin expresia „în mod succesiv”, mai potrivită în context.

La **alin.(18)** este necesar să se precizeze în ce situație se fac „întâmpinări”, și cine le rezolvă.

33. La **art.47 alin.(1)**, semnalăm că trimiterea la art.47 este greșită, motiv pentru care este necesară revederea textului.

În cuprinsul alin.(1)-(6), pentru a se asigura concordanța cu dispozițiile art.62 alin.(2) din Constituție, este necesar să se utilizeze sintagma „organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale” sau „organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale”, după caz, în locul expresiilor „organizație aparținând minorităților naționale” sau „organizațiile minorităților naționale”.

34. La **art.48 alin.(1)**, pentru acuratețea exprimării, recomandăm înlocuirea expresiei „conform Art.47 alin.2)”, cu expresia „potrivit art.47 alin.(2)”. Observația este valabilă și pentru **alin.(5)**.

La **alin.(5)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „cel puțin jumătate plus unu din voturile”, cu expresia „majoritatea voturilor”.

Propunerea este valabilă în mod corespunzător și pentru **alin.(8) lit.a)**, cu privire la expresia „mai mult de jumătate”.

Semnalăm, totodată, că ultimul text al **alin.(5)** ar trebui să constituie un alineat distinct. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La **lit.b)** a actualului **alin.(5)**, pentru acuratețea exprimării normative, este necesar ca expresia „criteriul de la lit.a)” să fie înlocuită cu expresia „criteriul prevăzut la lit.a)”. Observația este valabilă și pentru **alin.(12)** și **(13)** ale aceluiași articol, care trebuie să se refere la „operația prevăzută la”.

La **alin.(7)**, apreciem necesară înlocuirea termenului „realizează” cu termenul „întocmește”, mai adecvat în context.

La **alin.(8)**, este necesară renumerotarea enumerărilor, întrucât cel de-al doilea text de la lit.c) apare ca o dispoziție distinctă nemarcată, iar litera „e” este folosită pentru a marca două enumerări.

La **alin.(14) lit.b)**, teza a doua apare ca o dispoziție distinctă care necesită a fi identificată prin lit.c), astfel că textele următoare trebuie să fie renumerotate.

La **alin.(15)**, trimiterea din finalul textului la art.49 alin.(9) este greșită, deoarece acest articol se referă la publicarea rezultatelor și are numai trei alineate.

La **alin.(18)**, textul se referă la „alegeri anticipate” fără alte precizări referitoare la situația în care acestea au loc. Se pare că textul are în vedere „alegerile **parțiale**” la care se referă **alin.(17)**.

35. La **art.49 alin.(3)**, trimiterea la art.60 alin.(3) din Constituția României, republicată, este greșită, deoarece respectivul articol reglementează raportul Avocatului Poporului în fața Parlamentului și este alcătuit dintr-un singur alineat.

36. La **art.50**, norma conform căreia faptele constituie contravenție numai **dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni** este în dezacord cu definiția dată contravenției de Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni

neputând, prin interpretare, să schimbe caracterizarea ei juridică. Tocmai pentru a elimina orice confuzie între contravenții și infracțiuni, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin Legea nr.180/2002 de aprobare a ordonanței s-a introdus precizarea de principiu conform căreia “legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Din acest motiv, este necesară eliminarea din text a sintagmei de mai sus.

37. La **art.51** precizăm că în mod eronat se face referire la contravențiile prevăzute la art.51, deoarece acestea sunt reglementate la art.50, fiind necesară modificarea corespunzătoare a textului.

La **alin.(1) și (2)** ale aceluiași articol, semnalăm că textele nu sunt corelate cu dispozițiile art.50 care stabilesc contravențiile. Astfel, la **alin.(1)**, lipsesc sancțiunile pentru contravențiile prevăzute la art.50 lit.c), h) și i), contravenția de la lit.f) a art.50 este prevăzută cu două sancțiuni (amendă de la 1000 la 2.500 lei și amendă de la 1.500 la 4.500 lei), iar lit.s) la care face referire alin.(2) nu se regăsește în cuprinsul art.50 ca reglementând contravenții.

Totodată, propunerea potrivit căreia contravențiile respective se sancționează cu „închisoare contravențională” este greșită, fiind în contradicție cu dispozițiile art.23 alin.(13) din Constituție, republicată, potrivit cărora **sancțiunea privativă de libertate nu poate fi decât de natură penală**, precum și cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.108/2003 pentru **desființarea închisorii contravenționale**, aprobată prin Legea nr.28/2004.

Referitor la destinația sumelor provenite din amenzi, **alin.(3)** trebuie reformulat, utilizându-se sintagma „Sumele provenite din amenzi se fac venit la bugetul de stat”.

În ceea ce privește **alin.(4)**, menționăm că acesta nu trebuie să se regăsească în cuprinsul art.51. Observația este valabilă și pentru **alin.(10)** al aceluiași articol.

La **alin.(5)**, pentru un spor de rigoare în redactare, textul trebuie să se refere la reprezentanții **împuterniciți** ai Autorității Electorale Permanente.

38. Întrucât prin proiect se dorește instituirea unei proceduri derogatorii de la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, **art.51 alin.(6)** trebuie să precizeze

expres legea aplicabilă și termenul în care decizia Autorității poate fi atacată.

De asemenea, semnalăm o neconcordanță între **alin.(6) și alin.(8) ale art.51**, deoarece în timp ce **alin.(6)** se referă la **decizia** Autorității care poate fi atacată în instanță, **alin.(8)** se referă la **procesul-verbal** de constatare a contravenției. Se impune corelarea textelor.

39. În ceea ce privește norma de complinire cu Ordonanța Guvernului nr.2/2001, care în prezent constituie **alin.(7) al art.51**, menționăm că aceasta trebuie să constituie un articol distinct, pentru care propunem următoarea redactare:

„Dispozițiile art.51 alin.(1)-(6) referitoare la contravenții se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

40. Întrucât **alin.(11), (12) și (13) ale art.51** reglementează probleme distincte în raport cu cele referitoare la contravenții, este necesar ca aceste texte să constituie un nou articol al proiectului.

Cu privire la conținutul acestora, sugerăm reformularea textelor, pentru a rezulta cu claritate situațiile avute în vedere.

41. La **art.52**, textele care prevăd infracțiuni trebuie să constituie articole distincte.

La **alin.(10)**, textul care debutează cu sintagma „Cu aceeași pedeapsă se sancționează ...” trebuie să constituie articol distinct, întrucât reprezintă o altă infracțiune.

De asemenea, întrucât în cuprinsul alin.(1) și (2) s-a prevăzut că tentativa se pedepsește, pentru evitarea repetiției este necesară eliminarea textului final „Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin.(1) și (2) se pedepsește”.

42. La **art.53 alin.(2)**, semnalăm că trimiterile la art.51 lit.s) și la art.53 sunt greșite, motiv pentru care este necesară revederea textului și reformularea corespunzătoare a acestuia.

43. La **art.54**, norma privind intrarea în vigoare a legii trebuie reformulată, expresia „în termen de 6 luni” urmând a fi înlocuită cu expresia „la 6 luni”, deoarece aceasta exprimă o dată certă.

De asemenea, în acord cu prevederile art.11 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, expresia „Partea I” trebuie eliminată.

44. La **art.55**, textul trebuie să redea denumirea completă a instituției, respectiv Autoritatea Electorală **Permanentă**.

45. La **art.56**, pentru un spor de rigoare normativă, textul trebuie reformulat, astfel:

„Art.56. - **Pe** data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr.373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.887 din 29 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, **cu excepția** art.26-29 referitoare la Autoritatea Electorală Permanentă”.

Cu privire la exceptarea de la abrogare a respectivelor articole, apreciem că pentru sistematizarea legislației și crearea unui cadru normativ unitar în materie ar fi fost recomandat ca aceste texte să fie preluate în cadrul proiectului, urmând ca Legea nr.373/2004 să fie abrogată în întregime, evitându-se astfel existența în vigoare a două legi cu același titlu, dar cu conținut diferit.

Dacă propunerea nu va fi reținută, este necesară modificarea titlului Legii nr.373/2004.

46. Proiectul ar trebui să cuprindă un articol distinct care să consacre apartenența anexelor la lege.

Totodată, semnalăm că propunerea legislativă nu este însoțită de anexele la care aceasta face referire.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1170 / 05.09.2007